

Dosarul nr. 2ra-1670/2022
2-20035732-01-2ra-25112022

Prima instanță: Judecătoria Hîncești, sediul Central (N. Berbec)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (L. Pruteanu, Iu. Cotruță, I. Țurcan)

Î N C H E I E R E

15 februarie 2023

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecători

Maria Ghervas
Mariana Pitic
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului declarat de către avocatul Sergiu Coptu și lichidatorul Ecaterina Bezer în interesele Societății cu Răspundere Limitată „Ciuindagro” în proces de lichidare,

în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Maria Marandici împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Ciuindagro”, în proces de lichidare, intervenient accesoriu Autoritatea publică locală Ciuciuleni, raionul Hîncești privind încasarea sumei,

împotriva deciziei din 20 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 12 martie 2020, Maria Marandici a depus cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Ciuindagro”, în proces de lichidare, privind încasarea sumei de 3742 lei și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a indicat că în perioada anilor 1955-1994 a activat în calitate de colhoznic în Colhozul Ciuciuleni, iar ca rezultat al muncii prestate, i-a fost repartizată cota-parte valorică în natură de la Întreprinderea agricolă SA „Ciuciuleni”, actualmente SRL „Ciuindagro”.

Reclamanta a menționat că potrivit art. 24 alin.(3) din Legea privind societățile cu răspundere limitată nr.135-XVI din 14.06.2007, asociatul poate deține o singură parte socială, care nu este mai mică de un leu. Părțile sociale pot avea mărimi diferite. Partea socială trebuie să se împartă fără rest la o unitate exprimată în lei.

Reclamanta susține că potrivit extrasului din lista persoanelor care primesc cotele-părți valorice în natură de la Întreprinderea agricolă SA „Ciuciuleni” nr. 28-a din 04 februarie 2020, eliberat de Consiliul raional Hîncești, Serviciul Arhivă, mărimea cotei-părți valorice în lei ce aparține reclamantei constituie suma de 5572 lei.

Reclamanta a relatat că în luna septembrie 2019, SRL „Ciuindagro” i-a achitat din suma restantă doar 1830 lei, astfel că la moment restanța față de reclamantă constituie 3742 lei.

Reclamanta a mai indicat că fiind în drept de a înstrăina și a dobândi în condițiile legii partea socială, a solicitat administrației SRL „Ciuindagro” să-i achite partea socială estimată în lei în sumă de 3 742 lei.

Potrivit actelor contabile ale SRL „Ciuindagro”, cota sa socială este mai mică, ceea ce nu corespunde realității or, aceasta a fost diminuată intenționat de către administrația SRL „Ciuindagro”.

În vederea soluționării litigiului pe cale extrajudiciară, la 15 februarie 2020, a expediat în adresa SRL „Ciuindagro” cererea prealabilă potrivit căreia a solicitat să-i fie achitată partea sa socială conform datelor de arhivă raională ce constituie suma de 3742 lei, scrisoarea fiind restituită cu inscripția „destinatarul a refuzat primirea”, motiv pentru care s-a adresat cu prezenta acțiune în judecată.

Prin încheierea protocolară din 16 iulie 2021 a Judecătorei Hîncești, sediul Central, a fost atras în proces în calitate de intervenient accesoriu, Autoritatea publică locală Ciuciuleni, raionul Hîncești.

Prin hotărârea din 29 noiembrie 2021 a Judecătorei Hîncești, sediul Central a fost admisă acțiunea integral și s-a încasat de la SRL „Ciuindagro” în beneficiul Mariei Marandici mărimea cotei-părți valorice în suma de 3742 lei.

S-a încasat de la SRL „Ciuindagro”, în beneficiul statului, taxa de stat în mărime de 270 lei, de la achitarea căreia a fost scutită reclamanta la depunerea cererii de chemare în judecată, în temeiul încheierii instanței de judecată.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 27 decembrie 2021, SRL „Ciuindagro” a declarat apel împotriva hotărârii din 29 noiembrie 2021 a Judecătorei Hîncești, sediul Central, solicitând casarea hotărârii contestate, rejudecarea cauzei și emiterea unei hotărâri noi de respingere a acțiunii.

Prin decizia din 20 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău a fost respins apelul declarat de SRL „Ciuindagro” și a fost menținută hotărârea din 29 noiembrie 2021 a Judecătorei Hîncești, sediul Central.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a constatat că Maria Marandici a activat în perioada anilor 1955 – 1994 în calitate de colhoznic la Colhozul din satul Ciuciuleni, raionul Nisporeni, la moment SRL „Ciuindagro”, fapt ce se confirmă prin extrasul din carnetul de muncă nr.1512 (f.d. 9-11). Potrivit extrasului din lista persoanelor care primesc cotele-părți valorice în natură de la Întreprinderea agricolă SA „Ciuciuleni” nr.28-a din 04 februarie 2020, eliberat de Serviciul raional arhivă, Mariei Marandici i s-a distribuit în natură cotă parte-valorică de 1016, mărimea cotei-părți valorice în lei constituind 5572 lei (f.d. 13), însă intimătei Marandici Maria i s-a achitat doar suma de 1830 lei, fiind îndreptățită legal să pretindă încasarea din contul apelantei a restanței formate în sumă de 3742 lei.

Așadar, instanța de apel a concluzionat că așa cum la materialele cauzei au fost administrate probe suficiente care să confirme datoria, instanța de fond corect a admis acțiunea privind încasarea datoriei formată din restanța la partea socială în mărime de

3742 lei.

Totodată, instanța de apel a conchis că prima instanță corect a aplicat prevederile Legii nr. 387 din 25 noiembrie 2004 privind transmiterea valorilor mobiliare și a cotelor de participare nesolicitate în condițiile Legii nr.392-XIV din 13 mai 1999, dat fiind faptul că Maria Marandici este deținător al cotei-părți valorice în cadrul SA „Ciuciuleni”, iar prin acțiunea depusă Marandici Maria solicită încasarea sumei echivalente cu cotele-valorice deținute de ultima în cadrul SA „Ciuciuleni”.

Instanța de apel a apreciat critic argumentul SRL „Ciuindagro” precum că Maria Marandici nu este în drept să solicite achitarea părții sociale pe care o deține în SRL „Ciuindagro”, deoarece art. 1 din Legea 387 din 25.11.2004 privind transmiterea valorilor mobiliare și a cotelor de participare nesolicitate în condițiile Legii nr. 392-XIV din 13 mai 1999, reglementează relațiile ce apar în procesul atribuirii, în condițiile art. 19 din Legea restructurării întreprinderilor agricole în procesul de privatizare nr. 392-XIV din 13 mai 1999, denumită în continuare Legea restructurării, patrimoniului întreprinderilor agricole lichidate în urma restructurării, patrimoniu nesolicitat de deținătorii de cote-părți valorice. În acest context, Colegiul a reținut SA „Ciuciuleni” a fost lichidată, însă în baza cotelor-părți valorice a acesteia, a fost constituită SRL „Ciuindagro”.

Conform contractului de constituire al SRL „Ciuindagro”, capitalul statutar este format în baza cotelor-părți valorice ale deținătorilor, repartizate participanților la privatizarea SA „Ciuciuleni”, astfel că capitalul social este compus din 15 cote de participare, cu un număr total de 2315 de coposessori. Nu poate fi reținut nici argumentul apelantei SRL „Ciuindagro” precum că aplicabile speței sunt prevederile Legii nr.135 din 14.06.2007 privind societățile cu răspundere limitată or, Marandici Maria nu are calitatea de asociat al SRL „Ciuindagro” în temeiul acestei legi.

Subsecvent, critic a fost apreciat și argumentul apelantei invocat în cererea de apel, precum că SRL „Ciuindagro” nu datorează nimic Mariei Marandici, pe motiv că nu este succesorul în drepturi a SA „Ciuciuleni” or, prin achitarea sumei în mărime de 1830 lei în beneficiul Mariei Marandici, se confirmă faptul că de către SRL „Ciuindagro” a recunoscut datoria solicitată a fi încasată.

La 18 noiembrie 2022, avocatul Sergiu Coptu și lichidatorul Ecaterina Bezer în interesele Societății cu Răspundere Limitată „Ciuindagro”, în proces de lichidare, au declarat recurs împotriva deciziei din 20 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea integrală a deciziei instanței de apel și hotărârea primei instanțe, rejudecarea cauzei, cu emiterea unei decizii noi de respingere a acțiunii depuse de Maria Marandici ca fiind neîntemeiată.

Ulterior, la 02 februarie 2022, lichidatorul S.R.L. „Ciuindagro”, în proces de lichidare, Ecaterina Bezer, a depus cerere suplimentară de recurs împotriva deciziei instanței de apel, reiterând cele solicitate anterior în cererea de recurs, solicitând admiterea recursului depus anterior precum și a recursului suplimentar.

În motivarea recursului s-au invocat aceleași argumente și circumstanțe de fapt care au fost invocate pe parcursul examinării cauzei în instanțele ierarhic inferioare, cărora le-a fost dată apreciere, redând conținutul prevederilor normelor legale, dar fără

a demonstra prin careva probe, încălcarea sau aplicarea eronată de către instanța de apel a normelor legale aplicabile.

Suplimentar s-a menționat că atât instanța de fond cât și instanța de apel la examinarea cauzei au încălcat esențial și au aplicat eronat normele de drept procedural și material, ceea ce a dus la adoptarea unei soluții neîntemeiate.

Cu referire la termenul de declarare a recursului, instanța de recurs menționează că Curtea de Apel Chișinău a pronunțat dispozitivul deciziei la 20 septembrie 2022. Decizia motivată a fost expediată în adresa recurentului la 11 noiembrie 2022, prin intermediul poștei electronice (f.d. 120).

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Astfel, instanța de recurs constată că avocatul Sergiu Coptu și lichidatorul Ecaterina Bezer în interesele Societății cu Răspundere Limitată „Ciuindagro”, în proces de lichidare, au depus cererea de recurs la data de 18 noiembrie 2022, conformându-se prevederilor legale, declarând recurs împotriva deciziei instanței de apel în termenul stabilit de lege.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

La 28 noiembrie 2022 și 03 februarie 2023, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimatului copiile cererii de recurs și a recursului suplimentar, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele cauzei.

Prin referința depusă la 29 decembrie 2022, Maria Marandici a solicitat declararea inadmisibilă a recursului declarat de recurentul SRL „Ciuindagro”.

Examinând temeiurile recursului completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Instanța de recurs reține, că examinarea admisibilității recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererile de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare

a deciziei contestate or, motivele recursurilor sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurențelor cu decizia instanței de apel, relatarea situației nu constituie un temei de casare a deciziei contestate or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 din Codul de procedură civilă.

Din recursurile declarate nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise (Golder împotriva Regatului Unit, p.38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), p. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, p. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, p. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem (a se vedea Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse mai sus, recursul declarat de către avocatul Sergiu Coptu și lichidatorul Ecaterina Bezer în interesele Societății cu Răspundere Limitată „Ciuindagro”, în proces de lichidare, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, 433 lit. a), 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de către avocatul Sergiu Coptu și lichidatorul Ecaterina Bezer în interesele Societății cu Răspundere Limitată „Ciuindagro”, în proces de lichidare.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Maria Ghervas

judecători

Mariana Pitic

Victor Burduh